

njihovo angažiranje u Hrvatskoj, ali isto tako i osposobljavanje vlastitih kadrova.

Organografijom su se u prošlosti usputno bavili muzikolozi i povjesničari. Objavljen je niz radova koji sadrže dragocjene arhivske podatke i opise pojedinih instrumenata. Danas je pojačan interes za to područje. Naši značajniji organografi su bili Frane **Bulić**, Franjo **Dugan**, Cvito **Fisković** i Ladislav **Šaban**, najplodniji, začetnik naše suvremene organografije.

Organologija je kod nas još u povojima. Svojim radom o Nakićevim orguljama u Šibeniku posebno se istakao Ivan **Faulend-Heferer**.

Sažetak

Hrvatska među svojim orguljama ima popriličan broj povijesnih instrumenata sačuvanih u izvornom obliku. Većina tih orgulja je zapuštena, neke su devastirane, a od nekih postoje samo ostaci. Naša nastojanja moraju biti usmjerena na očuvanje postojećeg fundusa, sprečavanje daljnjeg propadanja i obnova svakog vrijednog instrumenta. Pred nama su slijedeći zadaci:

1. osnovati Povjerenstvo za orgulje pri Ministarstvu kulture;
2. sačiniti globalni plan obnove i listu prioriteta;
3. povezati se s renomiranim restauratorskim radionicama izvan Hrvatske i s poznatim organolozima;
4. stvarati vlastite kadrove orguljara-restauratora;
5. dinamiku restauracije uskladiti s postojećim materijalnim mogućnostima.

Pregled registriranih orgulja (1971.-1975.) po autorima

1. Amigazzi, G.	1	27. Fischer, P.	1
2. Angster, J.	24	28. Fabing, A.	4
3. Antolić, F.	6	29. Fabing, L. L.	10
4. Barbini, A.	1	30. Fabing, F. K.	5
5. Bazzani fabb.	9	31. Focht, F.	5
6. Bencz, G.	2	32. Freundt, J. G.	1
7. Biebert, J.	1	33. Geissler, K.	1
8. Billich, K.	1	34. Giacobbi, fr.	3
9. Brandl, J.	47	35. Girarci, G.	2
10. Braun, W. J.	1	36. Hammond	1
11. Callido, G.	8	37. Heilingner, J.	3
12. Callido, A.	2	38. Heferer, M.	21
13. Cetti, A. i C.	1	39. Heferer, F.	94
14. Dacci, F.	3	40. Faulend-Heferer, A.	6
15. de Beni, C.	1	41. Faulend-Heferer, I.	8
16. de Corte, P.	1	42. Focht, F.	5
17. de Lorenzi, G. B.	4	43. Goršič, F.	1
18. Delchiaro	1	44. Göstl, A.	1
19. Dermič, A.	2	45. Hesse, K.	2
20. Dobnik, S.	7	46. Holub, V.	8
21. Dobnik, J.	3	47. Hopferwieser, K.	1
22. Ebner, L.	2	48. Hubman, Lj.	1
23. Eisl, G. (J. F.)	4	49. Janeček, J. F.	5
24. Erhatic, J.	13	50. Jäger, C.	1
25. Fischer, C.	1	51. Jenko, F.	28
26. Fischer, J.	1	52. Jeremitz, M.	2

53. Kálmán, B.	1	88. Piaggia, G. B.	1
54. Kaufmann, J. M.	3	89. Potočnjak, J.	2
55. Kesz, E.	1	90. Pump, P.	18
56. Kilarević, S.	1	91. Pump, J.	2
57. Kleokar, D.	1	92. Račić, A.	1
58. Kopferwieser	1	93. Rieger	35
59. Krajinc, M.	2	94. Roemer, A.	3
60. Kučera, Jos. Al.	1	95. Rumpel, P.	1
61. Lehner, I.	2	96. Sašek Matevž	3
62. Lešnjik, F.	1	97. Scholz, A.	10
63. Lingiardi		98. Schwarzmayer, M.	1
64. Majdak, M.	10	99. Seibler, F.	2
65. Malachowski, F.	5	100. Seifert, R.	1
66. Malvestio, D. e f.	1	101. Smole, J.	3
67. Mandin, J.	2	102. Steininger, G.	9
68. Mauracher, H.	2	103. Šalat, D.	3
69. Mayer	3	104. Šašek, M.	3
70. Milavec, I.	3	105. Šimenc, A.	11
71. Mitterreiter, K.	2	106. Tamburini, G.	1
72. Moscatelli, D.	1	107. Tonolli, G.	2
73. Moscatelli, G.	5	108. Tonolli, T.	2
74. Mölzer, A.	10	109. Toplek-Tassner	1
75. Nakić, P.	4	110. Tuček, J.	25
76. Novak, R.	2	111. Vanicky, J.	2
77. Otonič, J.	4	112. Vegezzi-Bossi, C.	2
78. Ottonischer, S.	4	113. Walcker, E. F.	2
79. Ovčarić, P.	1	114. Weiner, A.	2
80. Papa, J. mlađi	3	115. Zanin, B.	1
81. Papa, J. stariji	1	116. Zanin, F.	4
82. Peppert, N.	3	117. Zanfretta, G.	2
83. Peržina, A.	8	118. Zeiske, J. I.	1
84. Petek, A.	1	119. Zupan braća	14
85. Petr, Em. S.	1	120. Žuvić, A.	5
86. Petter, I.	4		
87. Petter, J.	1	Neidentificirano	92

Božidar Grga

OBLJETNICE

TRI GLAZBENE OBLJETNICE U ZAGREBAČKOJ ŽUPI SV. IVANA KRSTITELJA

Čitajući ovaj članak čitatelj će se zapitati zašto on izlazi s višegodišnjim zakašnjenjem. Odmah valja reći da Uredniš-tvo časopisa *Sveta Cecilija* nije ni najmanje krivo za to. Kriv je isključivo autor članka koji je želio prikupiti što više podataka o članovima pjevačkih zborova u župi sv. Ivana Krstitelja. U tom traženju vrijeme se odužilo...

Slavljem u župnoj kući zagrebačke župe sv. Ivana Krstitelja na Novoj Vesi u nedjelju 23. studenoga 1997. godine obilježene su tri vrijedne glazbene obljetnice. Ženski zbor župe proslavljao je 80. obljetnicu, a muški zbor 50. obljetnicu djelovanja. Posebni slavjenik toga dana bio je akademik Anđelko **Klobučar** koji je proslavljao 50. obljetnicu početka svoga orguljaškog djelovanja. Ovom zgodom zadržat ću se na dvije od spomenute tri obljetnice, na obljetnicama orguljanja Anđelka Klobučara i djelovanja muškog zbora. Za treću nimalo manje važnu obljetnicu djelovanja ženskog zbora, koja već sa periodom od 80 godina izaziva poštovanje, donosim samo osnovne činjenice.

Nekoliko desetljeća djelovanja župnoga pjevačkog zbora predstavlja značajno razdoblje u glazbenom životu župe, razdoblje u kojem su u zboru pjevali brojni ljudi željni glazbe i druženja u pitomom i blagotvornom utjecaju kršćanskog nauka. Pedeset pak godina u životu samo jednoga glazbenika čini zapravo cjelinu njegova života. Neka stoga ne bude zamjeren piscu ovih redaka što na prvom mjestu želi istaći pedesetu obljetnicu orguljaškog djelovanja maestra Anđelka Klobučara. Tijekom slavlja a i iz ranijih razgovora s Anđelkom Klobučarom doznalo se da početak njegovog orguljaškog djelovanja pada u jesen 1947. godine. No ovom zgodom maestro Klobučar je, koliko znam, prvi puta rekao zašto se to zbilo baš u crkvi sv. Ivana Krstitelja na Novoj Vesi.

Oni koji znadu da je Anđelko Klobučar kao šesnaestogodišnjak stanovao u kući na uglu Vlaške i Bauerove ulice s pravom će se zapitati zašto nije pošao svirati orgulje u obližnju mu župnu crkvu sv. Petra? Odgovor na to pitanje zahtijeva prisjećanje na situaciju u Zagrebu u prvim godinama po završetku II. svjetskog rata.

Mnogima je još u živom sjećanju teško ozračje za vjernike u prvim godinama Komunističke Jugoslavije. Komunistička partija je prodrla u gotovo sve pore života društva. Praćenje ljudi, stvaranje popisa imena onih koji odlaze u crkvu i onemogućavanje u profesionalnom radu tih osoba bila su uobičajena praksa. Opasnost je prijetila sa mnogih strana a neizvjesnost je stvarala tjeskobu.

U takvim prilikama je Anđelko Klobučar odlučio postati orguljaš. Prvo je trebao pronaći crkvu u kojoj bi mogao vježbati orgulje. Pred ulazom njemu najbliže crkve sv. Petra uvijek je dežurao poneki "partijski svjestan" pojedinac. Izvještaji su redovno prosljeđivani partijskoj hijerarhiji. Stoga je mladi Klobučar izabrao nešto udaljeniju crkvu sv. Ivana Krstitelja gdje ga nisu poznavali "dežurni promatrači" regrutirani s područja toga uličnog odbora.

U to doba župom sv. Ivana Krstitelja je upravljao vlč. dr. Petar Trbuha. On je Klobučaru dopustio vježbanje na orguljama. Za uzvrat je Anđelko Klobučar postao orguljaš crkve. Nakon nekoliko tjedana vlč. dr. Trbuha zapitao je mladoga orguljaša bi li mogao dovesti nekoliko svojih vršnjaka kako bi se u crkvi s kora čula pjesma u izvođenju muških glasova. Anđelko Klobučar je pozvao nekoliko svojih prijatelja gimnazijalaca koji su se već bavili glazbom.

Iza ovakovog početka orguljaškog djelovanja glazbeni put maestra Anđelka Klobučara uglavnom je dobro znan. Postao je *orguljaš zagrebačke katedrale*, profesor na *Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu*, profesor na *Institutu za crkvenu glazbu "Albe Vidaković"*, redoviti član u *Razredu za glazbenu umjetnost i muzikologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*. O skladateljskoj djelatnosti nije prilika ovdje pisati ali treba reći da njegov skladateljski opus sadrži više misa, brojne obrade i harmonijazije crkvenih popjevaka te veliki broj orguljskih, orkestralnih, zbornih i komornih djela sa crkvenom i svjetovnom tematikom.

Uz sve te obveze ostao je vjeran i muškom zboru župe sv. Ivana Krstitelja. Gotovo svake nedjelje poslije mise u katedrali u 10 sati maestro Klobučar dolazi svirati misu u crkvi sv. Ivana Krstitelja koja je u vrijeme novoveških župnika dr. Petra Trbuhe i dr. Antuna Gršćića počinjala u 11.30 sati. Tu ga na pjevalištu očekuju njemu dobro znani pjevači.

Na trenutak se treba vratiti u vrijeme prije pedeset godina, kada je župnik dr. Trbuha predložio Klobučaru da dovede svoje vršnjake na kor novoveške crkve. Zacijelo župnikov motiv nije

bio isključivo glazbene naravi. U doba tvrde ateističke indoktrinacije, on je želio okupiti mlade ljude oko euharistijskog slavlja i tako pridonijeti očuvanju hrvatskoga vjerskog naslijeđa. Prema današnjem kazivanju članova zbora, mislili su da će doći na crkveni kor nekoliko nedjelja pa će rad zbora postupno zamrijeti. No nije bilo tako! Česti domjenci u župnom stanu povezali su mlade i oni su postali jezgra muškoga zbora. Od tada već punih pedeset godina čuje se višeglasno pjevanje muškoga zbora.

U pedesetogodišnjem razdoblju djelovanja muškog zbora teško se prisjetiti svih onih koji su s veseljem župljanima glazbom uzveličali misna slavlja. Prva trojica pjevača koje je Anđelko Klobučar doveo bili su, kao i on sam, učenici 7. razreda II. muške gimnazije u Zagrebu: Živan Martinko, Ivo Olup i Robert Schwabenitz. Zahvaljujući prisjećanju pojedinih članova zbora, na proslavi 50. obljetnice zbora, neka budu zabilježena i sljedeća imena članova zbora:

Antun Albert	Ivo Olup
Roman Albert	Joža Ožir
Stanko Albert	Ivan Perić
Gašpar Bolković-Pik	Branimir Pofuk
Marijan Brajša	Mario Polonio
Živan Cvitković	Hrvoje Raguž
Mirko Ferenčak	Silvije Sacher
Josip Futač	Drago Sajko
Ivo Heneberg	Robert Schwabenitz st.
Ivo Ilić	Robert Schwabenitz ml.
Vjekoslav Kostanjšek	Zlatko Stahuljak
Ladislav Krapac	Mladen Špilek
Bruno Krnjak	Željko Švaglič
Tomislav Kunić	Felix Turel
Šime Marasović	Tibor Varga
Živan Martinko	Emil Vučko
Tomislav Molnar	Mišo Zorenić

Program zbora čine crkvene popijevke pretežno u obradi F. Dugana st. za muški zbor. Do Drugoga vatikanskog koncila zbor je izvodio manje motete kao i obrade djela za muški zbor hrvatskih i stranih autora na latinskom jeziku.

Gotovo svake nedjelje na misi se izvede i jedna, a ponekad i više skladbi za solo glas i orgulje. U tim prigodama kao solisti nastupali su: Živan Cvitković, Silvije Sacher, Šime Marasović, Ivo Heneberg i Feliks Turel.

Zahvaljujući Ivi Iviću, hrvatskom veleposlaniku u Bonnu, zbor je gostovao u Bonnu 1995. godine.

Ženski crkveni zbor djeluje od 1913. godine. Za sve podatke o djelatnosti i sastavu toga zbora autor članka zahvaljuje današnjem župniku Župe Sv. Ivana Krstitelja, vlč. dr. Stjepanu Sirovcu i sestri Immaculati Lukač. Zbor je utemeljio tadašnji župnik Alojzije Hegedić. Na početku to bijaše djevojački zbor kojim je ravnala učiteljica Josipa Lončar. Tijekom vremena mnoge djevojke su se poudavale, ali su nakon udaje nastavile pjevati u zboru koji je tako prerastao u ženski zbor.

Danas u ženskom crkvenom zboru pjevaju:

Višnja August	Mirna Marinčić
Ivana Bojić	Marija Molnar
Vlasta S. Bojić	Edita Perić
Vesna Bulajić	Vedrana Petek
Marijana Gačić	Nada Radica
Danijela Lupis	Vanda Zislaer
Vesna Lupis	Martina Žubčić

Članice ženskog zbora su i sestre »Služavke Maloga Isusa«:

s. Karolina Belak	s. Nikoleta Koščak
s. Alma Dubočanic	s. Tihomila Leventić
s. Zrinka Hrčić	s. Alojzina Mijatović
s. Angela Ivančić	s. Emanuela Pečnik
s. Nada Juratovac	s. Viktorija Predragović
s. Leopoldina Ivasić	s. Radoslava Radek
s. Marija Kiš	s. Tihana Strancarić
s. Miroslava Kocija,	s. Lidija Tomić
s. Bogoljuba Kos	

U radu ženskog zbora sudjeluju i sljedeće kandidatice sestara "Služavki Malog Isusa":

Marija Dugajlija,	Jasmina Kokotić,
Slađana Fuček,	Marina Smolek,
Anita Grozaj,	Nina Vuković,
Ivana Kirin.	

Program ženskog zbora čine misni stavci i crkvene popijevke. Prilikom misnih slavlja i vjenčanja solistice ženskog zbora često izvode različite duhovne skladbe. U tim prigodama kao solistice nastupaju Edita Perić i Vanda Zisler.

Ženski zbor vodi s. Immaculata Lukač.

Tijekom desetljeća djelovanja ženskog i muškog zbora za sviraonikom orgulja koje je 1903. godine sagradio zagrebački orguljar Ferdo Heferer bili su:

Juraj Stahuljak	Zlatko Tanodi
Čedomil Dugan	Branimir Pofuk
Anđelko Klobučar	s. Immaculata Lukač
Ivo Olup	Emin Armano
Željko Marasović	

Sa kora župne crkve sv. Ivana Krstitelja nisu dolazili samo zvuci pjevača i orgulja. Glazbeni život novoveške crkve svojim su umijećem obogaćivali i sljedeći profesionalni glazbenici:

Tinka Muradori – flautistica,
Višnja Sajko – violinistica,
Željko Švaglič – violončelist.

Ova i ovolika glazbena djelatnost uz sudjelovanje značajnog broja uglednih profesionalnih glazbenika i značajnih ličnosti mnogih drugih struka odvijala se dok su župom upravljali: vlč. Alojzije Hegedić, vlč. dr. Petar Trbuha, vlč. dr. Antun Grčić i kapelan Mirko Validžić, te sadašnji župnik vlč. dr. Stjepan Sirovec.

Ozračje prijateljstva koje struji među članovima zbora, posebice muškog zbora, potrajalo je od početka djelovanja zbora pa do današnjih dana. Njihovo je prijateljstvo bilo jače od opasnosti po građanski život pojedinaca zbog dolaska u crkvu prije pedeset godina. Vremenom oni su postali ugledni sveučilišni profesori, liječnici, pravnici, inženjeri, likovni umjetnici, glazbenici, a iza 1990. godine i diplomatski predstavnici Republike Hrvatske. Njihovo se prijateljstvo produbljivalo na domjencima koji su se godinama održavali u župnoj kući. Svjedok sličnih ugodnih trenutaka nakon svake nedjeljne mise, one u 11 sati, u današnjim danima jest i autor ovih redaka. Neka to ozračje prijateljstva potraje što duže! Ad maiorem Dei gloriam.

Emin Armano

IZ RADA INSTITUTA ZA CRKVENU GLAZBU »ALBE VIDA KOVIĆ« KBF-a

TJEDAN CRKVENIH GLAZBENIKA

Kao i svake godine, u tjednu poslije Uskrsa, i ove je godine održan *Tjedan crkvenih glazbenika* u organizaciji *Instituta za crkvenu glazbu "Albe Vidaković" KBF-a i Hrvatskog društva crkvenih glazbenika*. Tjedan je održan u razdoblju od 6. do 9. travnja u novim prostorima Instituta u Vlaškoj 38.

Tjedan crkvenih glazbenika započeo je 6. travnja pjevanom jutarnjom, te otvorenjem Tjedna na kojem je pozdrav dobrodošlice okupljenima uputio mo. Miroslav **Martinjak**. Otvaranju Tjedna prisustvovao je i pomoćni zagrebački biskup Josip **Mrzljak** koji se također obratio okupljenima.

Tijekom četiri dana Tjedna crkvenih glazbenika održana su četiri predavanja: dr. Ivan **Šaško** održao je predavanje "*Glazbeni simbol i liturgijski čin*"; vlč. Marinko **Mlakić** predavanje "*Liturgijska glazba i pastoral mladih*"; dr. Alojzije **Hoblaj** predavanje "*Glazba u katehezi - kateheza u glazbi*"; te mons. dr. Aldo **Starić** predavanje "*Tekstovi popijevki i liturgijski čin*". Svako od navedenih predavanja završilo je kraćom petnaestminutnom diskusijom prisutnih slušača.

Seminari tijekom Tjedna bili su slijedeći: prof. Anđelko **Igrec** održao je seminar "*Metodika rada sa zborom*"; prof. s. Cecilija **Pleša** seminar "*Tehnika pjevanja*"; prof. Irena **Kamenarović-Tonković** seminar "*Dirigiranje*"; prof. Stanka **Košćak** seminar "*Metodika rada s dječjim zborom*"; prof. s. Imelda **Dolibašić** i prof. Anđelko **Igrec** seminar "*Liturgijsko sviranje*", te mo. s. Vlasta **Tkalec** i mo. Miroslav **Martinjak** seminar "*Gregorijanско pjevanje*".

Osim predavanja i seminara tijekom Tjedna organizirana su i određena događanja. U utorak, 6. travnja, održano je predstavljanje zbornika "*Cithara octochorda*", a dan je završen glasovirskom produkcijom studenata Instituta održanom u prostorima Instituta. U srijedu, 7. travnja, održan je orguljaški koncert studenata Instituta u crkvi Svetog Franje Asiškog na Kaptolu 9. U četvrtak, 8. travnja, prijepodne je održana redovna godišnja skupština HD CG-a, a dan je zaokružen euharistijskim slavljem u crkvi Svetog Petra u Vlaškoj 93 koje je predvodio mr. don Ivan **Milovčić**, a u čijem su glazbenom dijelu sudjelovali studenti Instituta.

Tjedan je završio u petak, 9. travnja, službom riječi, plenarnom diskusijom na koju je završnu riječ Tjedna dao mo. Miroslav **Martinjak**, te promocijom dvanaestero diplomiranih studenata Instituta za crkvenu glazbu "Albe Vidaković": Marije s. Nikoline **Bilić**, Anite **Celinić**, Katarine s. Anite **Ferketin**, s. Slavice **Filipović**, Renata **Happa**, Marte s. Damjane **Kovačević**, Darka **Kristovića**, Krunoslava **Lajtmána**, Josipe **Laštro**, Lucije s. Dulceline **Plavša**, Ivce **Šipeka** i Klare **Tomčić**. Svečano uručenje diploma predvodili su dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta dr. Tomislav **Ivančić** i predstojnik Instituta za crkvenu glazbu "Albe Vidaković" KBF-a mo. Miroslav **Martinjak**, a svojim prisustvom uveličao ga je pomoćni zagrebački biskup Josip **Mrzljak**. Sva trojica obratila su se toplim riječima diplomiranim studentima, ali i svim okupljenim studentima crkvene glazbe, poželjevši im da u što skorijoj budućnosti izgrade